

Ποιος ο ορισμός του στρατηγικού κακοπληρωτή;

1^η Ιουλίου 2018

Από το 2012 ακούμε τον όρο στρατηγικός κακοπληρωτής σε δημόσιες συζητήσεις σχετικά με την τραπεζική κατάσταση της χώρας μας. Τους τελευταίους λίγους μήνες, η συζήτηση γύρω από τους στρατηγικούς κακοπληρωτές έχει γίνει πιο έντονη λόγω και των εξελίξεων στη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα και της πιθανολογούμενης δημιουργίας του φορέα μη-εξυπηρετούμενων δανείων αλλά και του σχεδίου ΕΣΤΙΑ.

Με βάση μια πρόσφατη μελέτη της Τράπεζας Ελλάδος, οι στρατηγικοί κακοπληρωτές στο τραπεζικό σύστημα της Ελλάδας (με εταιρικά δάνεια άνω του 1 εκατομμυρίου ευρώ) ήταν περίπου στο 15% των συνολικών ΜΕΔ (μη-εξυπηρετούμενων δανείων). Σε ένα δεύτερο άρθρο πριν λίγους μήνες, το ποσοστό των στρατηγικών κακοπληρωτών υπολογίζεται ότι φτάνει μέχρι και το 40% των ΜΕΔ.

Αν κάνουμε την απλοϊκή παραδοχή ότι αυτό ισχύει περίπου και για την Κύπρο, τότε από τα 22δισ. ευρώ σε ΜΕΔ στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα, περίπου 3,3δισ. - 8,8δισ. οφείλονται σε στρατηγικούς κακοπληρωτές. Αυτό αντιστοιχεί σε περίπου 6000-16000 ευρώ για κάθε Κύπριο ψηφοφόρο. Θα αρκούσε για να φτιάξουμε δρόμο σε όλη την ακτογραμμή της Κύπρου ...που να έχει από 10 μέχρι 25 λωρίδες! Το κόστος του δρόμου αλλά και το κόστος από τα ΜΕΔ των στρατηγικών κακοπληρωτών φαντάζει εντελώς αχρείαστο!

Εν συντομία ο ορισμός που φαίνεται να είναι γενικά αποδεκτός μέχρι σήμερα είναι:

«Ένας δανειολήπτης που μπορεί αλλά δεν θέλει να ανταποκριθεί στις δανειακές του υποχρεώσεις.»
Ίσως η πιο σημαντική παράμετρος είναι η πρόθεση του δανειολήπτη να παραμείνει συνεπής με τις δανειακές του υποχρεώσεις, θεωρώντας βεβαίως ότι η τράπεζα έχει μια λογική προσέγγιση για διευθέτηση των υποχρεώσεων του πελάτη της.

Εισηγούμαστε λοιπόν ένα ορισμό ο οποίος μπορεί να καθοδηγήσει το Νομοθετικό σώμα στην νομοθεσία για μη εξυπηρετούμενα δάνεια. «Στρατηγικός κακοπληρωτής δύναται να είναι ένας δανειζόμενος που έχει μηνιαίο καθαρό εισόδημα ίσο με δύο φορές την μηνιαίας δόσης (σε ολόκληρο το τραπεζικό σύστημα) και δεν πληρώνει.»

Δύο πιθανές ερωτήσεις σε σχέση με τον πιο πάνω ορισμό θα ήταν:

1. Τι γίνεται με όσους δεν δηλώνουν όλα τα εισοδήματα τους. Τότε, θα μπορούσε κάποιος (π.χ. η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου) να κοιτάξει τη μηνιαία κίνηση στους τραπεζικούς λογαριασμούς (account turnover) του δανειολήπτη. Σαν παράδειγμα, κάποιος που δηλώνει εισόδημα 19500 ευρώ το χρόνο, αλλά συναλλάσσεται πάνω από 100,000 ευρώ το χρόνο, και δεν δείχνει πρόθεση να πληρώσει, είναι στρατηγικός κακοπληρωτής.

2. Τι γίνεται με όσους δεν έχουν εισόδημα ή δεν δηλώνουν όλα τα εισοδήματα τους; Τότε, θα μπορούσε κάποιος να κοιτάξει τα περιουσιακά στοιχεία του δανειολήπτη. Σαν παράδειγμα, κάποιος που δεν δηλώνει εισόδημα και ζει σε σπίτι των 400 τ.μ. χωρίς να πληρώνει την δόση του είναι στρατηγικός κακοπληρωτής.

Είναι σημαντικό να συμφωνήσουμε σε ένα ορισμό. Εάν όντως το κράτος προχωρήσει με το σχέδιο ΕΣΤΙΑ, τότε για να μπορέσει κάποιος να επωφεληθεί της κρατικής επιδότησης μέσω του ΕΣΤΙΑ, θα πρέπει να αποδείξει ότι ΔΕΝ είναι στρατηγικός κακοπληρωτής.

**Ο Ανδρέας Μιλιδώνης είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Χρηματοοικονομικής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.*

Ο Σταύρος Ζένιος είναι Καθηγητής Χρηματοοικονομικής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Η Φιόνα Μούλεν είναι διευθύντρια της Συμβουλευτικής Εταιρείας Sarpienta Economics που εδρεύει στη Λευκωσία.

Κανένας από τους τρεις δεν έχει μη-εξυπηρετούμενα δάνεια.